

УДК 378.6:091.12+616.31] 051:61:005.963

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МЕДИЧНОГО СТАЖУВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ПРАКТИКУЮЧИХ ЛІКАРІВ

Канд. мед. наук Ю. В. Сідаш, доц. О. М. Бойченко, доц. І. Ю. Попович

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Представлена важливість безперервного професійного розвитку для науково-педагогічних працівників стоматологічного профілю. Це навчання в клінічній ординатурі, магістратурі, аспірантурі, докторантурі. Для розвитку лікарів-стоматологів необхідне постійне навчання, проходження курсів тематичного вдосконалення та передатестаційних циклів, покращення медичної і стоматологічної діяльності шляхом самоосвіти й набуття світового досвіду – стажування в провідних медичних установах України та за кордоном. Для удосконалення науково-педагогічної діяльності, підвищення професійної майстерності співробітники Української медичної стоматологічної академії пройшли медичне стажування в таких країнах, як Словаччина, Литва, країнах Скандинавії (Швеція, Норвегія, Данія), Франція, Німеччина, Італія, Великобританія.

Завдяки тісній багаторічній співпраці між Українською медичною стоматологічною академією та Дунайським приватним університетом (м. Кремс, Австрія) викладачі кафедри терапевтичної стоматології у складі делегації мали можливість стажуватися на клінічних базах австрійського вишу та вдосконалити професійні навички за темою «Фантомний курс CEREC». Стажування відбулося на базі Центру терапевтичної стоматології і пародонтології. Також викладачі кафедри терапевтичної стоматології у складі делегації академії пройшли медичне стажування в клініках м. Жешув, Польща. Програма стажування передбачала ознайомлення з організацією навчання на факультеті медицини Університету Жешува, відвідування Регіонального навчального центру реабілітації для дітей та молоді і Обласної клінічної лікарні № 2 ім. Святого Ядвіга, Медичного центру «Асклепій», Медичного центру та лікарні Святої Родини в м. Ланцузі, відвідування стоматологічної клініки.

Ключові слова: медичне стажування, післядипломна освіта, безперервний професійний розвиток.

Сучасна система медичної освіти відповідно до стандартів Всесвітньої федерації включає в себе базову медичну освіту, післядипломну медичну освіту та безперервний професійний розвиток, що послідовно і міцно пов'язані один з одним. Новітній час та постійний розвиток медичної науки від сучасного лікаря-стоматолога вимагає постійного самовдосконалення, підвищення кваліфікації, що починається після отримання вищої медичної освіти, підготовки в інтернатурі та триває впродовж всього професійного життя спеціаліста [3, 4, 5, 8].

Протягом всієї стоматологічної діяльності практикуючі лікарі і науково-педагогічні працівники стоматологічного профілю мають за потрібне постійно навчатися, покращувати медичну та стоматологічну діяльність шляхом самоосвіти і набуття світового досвіду. Виділяють такі форми безперервного професійного розвитку, як навчання в клінічній ординатурі, магістратурі, аспірантурі, докторантурі, а також проходження курсів тематичного вдосконалення та передатестаційних

циклів. Для набуття викладацького досвіду та покращення педагогічної майстерності необхідно проведення лекцій для медичного персоналу і студентів, виступів перед населенням, написання статей, монографій, медичних посібників, підручників; виступів на науково-медичних конференціях, семінарах, конгресах, симпозіумах [1, 2].

Невід'ємною складовою системи безперервного навчання є післядипломна освіта, яка має бути спрямована на задоволення вимог громадян у постійному підвищенні професійного рівня до конкурентоспроможного не тільки на внутрішньому стоматологічному ринку праці, але й на світовому [9]. Післядипломну освіту здійснюють заклади післядипломної освіти або відповідні структурні підрозділи вищих навчальних закладів і наукових установ [6].

На сьогодні для набуття світового досвіду потрібно проходити стажування у провідних медичних установах України та за кордоном. Стажування і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і практикуючих лікарів

проводиться в Україні та за кордоном [7]. Ретельний контроль за проходженням стажування здійснює керівництво вищого навчального закладу. Метою медичного стажування є обмін досвідом і здобуття сучасних практичних навичок для науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації. Програма стажування формується відповідно до спеціалізації і завдань, що ставляться перед стажистом.

Для вдосконалення науково-педагогічної діяльності, підвищення професійної майстерності співробітники Української медичної стоматологічної академії пройшли медичне наукове стажування у таких країнах, як Словаччина, м. Кошице, на базі медичного факультету університету ім. Павла Йозефа Шафарика; Литва, на базі Вільнюського державного університету; країни Скандинавії (Швеція, Норвегія, Данія); Франція, м. Тулуза, в рамках міжнародної програми академічного обміну «Erasmus + International Credit Mobility» на базі Університету Поля Сабатьє.

Протягом шести років академія є партнером Освітньої програми для лікарів, організованої Асоціацією французько-української співпраці в галузі медицини та фармацевтики (ASFUDS) за сприяння Світової федерації українських лікарських товариств. За цей час досить велика кількість викладачів і студентів взяли участь у програмі, ознайомилися з медичними закладами Європи, насамперед Франції, а також Німеччини, Італії, Швеції, Великобританії та відвідали ВООЗ.

Завдяки тісній багаторічній співпраці між Українською медичною стоматологічною академією та Дунайським приватним університетом (м. Кремс, Австрія) викладачі кафедри терапевтичної стоматології у складі делегації мали можливість стажуватися на клінічних базах австрійського вишу та вдосконалити професійні навички за темою «Фантомний курс CEREC». Стажування відбулося на базі Центру терапевтичної стоматології та пародонтології під керівництвом доктора Міхаїла Волгіна. Під час перебування в університеті учасники досконало ознайомилися із сучасними технологіями препарування незнімних конструкцій (inlay, overlay, вініри, мостоподібні конструкції, протезування на імплантах), використанням цифрових технологій в стоматології для сканування зубів та виготовлення провізорних пластикових і безметалевих конструкцій за допомогою апарата «CEREC».

Також викладачі кафедри терапевтичної стоматології у складі делегації академії пройшли медичне стажування в клініках м. Жешув,

Польща. Програма стажування передбачала ознайомлення з організацією навчання на факультеті медицини Університету Жешува, відвідування Регіонального навчального центру реабілітації для дітей та молоді та Обласної клінічної лікарні № 2 ім. Святого Ядвіга, Медичного центру «Асклепійос». Велику зацікавленість викликало знайомство з функціонуванням інноваційного науково-дослідницького центру і новітні методи лікування, що були продемонстровані в Медичному центрі та лікарні Святої Родини в м. Ланцузі. Особливо цікавим для викладачів було відвідування приватної стоматологічної клініки та обмін набутим досвідом із колегами-стоматологами. Під час проходження стажування відбулася міжнародна науково-практична конференція. Учасниками конференції були підготовлені доповіді щодо наукових досліджень, якими вони безпосередньо займаються і в яких отримали власний досвід. Обмін досвідом між фаховими спеціалістами створює можливість якнайшвидше отримати значну кількість знань щодо розвитку сучасної медицини. Обговорення доповідей дає змогу не лише отримати фахові коментарі спеціалістів у конкретній галузі, але й запобігти можливості виникнення помилок під час проведення власних наукових досліджень у майбутньому. За результатами проходження стажувань, відбулося набуття досвіду в спеціалістів інших країн, ознайомлення з досягненнями науки та освоєння інноваційної новітньої медичної техніки, освітніх технологій; проведення наукових досліджень за тематикою спеціалізації діяльності лікаря, що надалі дасть змогу вдосконалити професійну компетентність викладачів кафедри терапевтичної стоматології.

ВИСНОВКИ

Загалом медичні стажування розглядаються як корисний обмін науковими ідеями, дослідницьким досвідом, тим самим створюють можливість реалізації одного із базових принципів сучасної європейської освітньої політики — мобільності лікарів і викладачів. Тому, насамперед багатовекторність можливостей медичного наукового стажування, зокрема за кордоном, роблять дану форму підвищення кваліфікації ефективною та дієвою у плані розвитку професійної майстерності науково-педагогічних працівників та лікарів-стоматологів. Така форма вдосконалення науково-педагогічної діяльності, підвищення професійної майстерності викладачами вищого навчального закладу є продуктивною і перспективною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. — Київ : Центр навчальної літератури, 2006. — 384 с.
2. Вороненко Ю. В. Фактори реформування системи вищої післядипломної медичної освіти / Ю. В. Вороненко, О. П. Мінцер // Проблеми безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів : наук.-метод. конференція з міжнар. участю : зб. праць. — Київ, 2007. — С. 10–14.
3. Геруш І. В. Засади безперервного навчання лікарів у Буковинському державному медичному університеті / І. В. Геруш, В. М. Пашковський, Н. М. Паліброда // Сучасна післядипломна медична освіта: досягнення, проблеми, перспективи : матеріали навч.-наук. конф. (Харків, 7–8 листопада, 2013) ; за заг. ред. О. М. Хвисяюка, М. І. Хвисяюка, В. Г. Марченко. — Харків : Оберіг, 2013. — 230 с.
4. Ефективність підготовки лікарів та заходи по забезпеченню їх безперервного професійного розвитку / О. М. Хвисяк, В. Г. Марченко, М. О. Бортний, В. В. Жеребкін // Сучасна післядипломна медична освіта, досягнення, проблеми, перспективи : матер. навч.-наук. конференції (Харків, 7–8 листопада, 2013) ; за заг. ред. О. М. Хвисяюка, М. І. Хвисяюка, В. Г. Марченко. — Харків : Оберіг, 2013. — 230 с.
5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Л. Ортинський. — Київ : Центр учбової літератури, 2009. — 472 с.
6. Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів : Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.01.2013 № 48. — Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-13>.
7. Про вищу освіту : Закон України від 01.01.2019. — Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
8. Сідаш Ю. В. Підходи до управління навчальним процесом у вищому медичному навчальному закладі / Ю. В. Сідаш, В. Л. Гриценко // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : матер. навч.-наук. конф. з міжнар. участю. — Полтава : ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», 2014. — С. 191–192.
9. Скрипник І. М. Сучасні підходи до стажування науково-педагогічних та медичних працівників відповідно до Закону України «Про вищу освіту» / І. М. Скрипник, А. В. Марченко, Г. М. Давиденко // Реалізація Закону України «Про вищу освіту» у вищій медичній та фармацевтичній освіті України : матер. Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, присвяченої пам'яті ректора члена-кореспондента НАМН України, проф. Л. Я. Ковальчука (Тернопіль, 21–22 травня, 2015) ; Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. — Тернопіль : ТДМУ, Укрмедкнига, 2015. — С. 473–474.

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К МЕДИЦИНСКОМУ СТАЖИРОВАНИЮ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ И ПРАКТИКУЮЩИХ ВРАЧЕЙ

Канд. мед. наук Ю. В. Сідаш, доц. О. Н. Бойченко, доц. І. Ю. Попович

Представлена важность непрерывного профессионального развития для научно-педагогических работников стоматологического профиля. Это обучение в клинической ординатуре, магистратуре, аспирантуре, докторантуре. Для развития врачей-стоматологов необходимо постоянное обучение, прохождение курсов тематического усовершенствования и предатестационных циклов, улучшение медицинской и стоматологической деятельности путем самообразования и приобретения мирового опыта — стажировка в ведущих медицинских учреждениях Украины и за рубежом. Для усовершенствования научно-педагогической деятельности, повышения профессионального мастерства сотрудники Украинской медицинской стоматологической академии прошли медицинскую научную стажировку в таких странах, как Словакия, Литва, странах Скандинавии (Швеция, Норвегия, Дания), Франция, Германия, Италия, Великобритания.

Благодаря тесному многолетнему сотрудничеству между Украинской медицинской стоматологической академией и Дунайским частным университетом (г. Кремс, Австрия) преподаватели кафедры терапевтической стоматологии в составе делегации имели возможность стажироваться на клинических базах австрийского вуза и усовершенствовать профессиональные навыки по теме «Фантомный курс CEREC». Стажировка проходила на базе Центра терапевтической стоматологии и пародонтологии. Также преподаватели кафедры терапевтической стоматологии в составе делегации академии прошли медицинское стажирование в клиниках г. Жешув, Польша. Программа стажировки предусматривала ознакомление с организацией обучения на факультете медицины Университета Жешув, посещение Регионального учебного центра реабилитации для детей и молодежи и Областной клинической больницы № 2 им. Святого Ядвиги, Медицинского центра «Асклепиос», Медицинского центра и больницы Святого Семейства в г. Ланцузи, посещение стоматологической клиники.

Ключевые слова: медицинская стажировка, последипломное образование, непрерывное профессиональное развитие.

MODERN APPROACHES TO MEDICAL STABILITY OF SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL WORKERS AND PRACTICAL HOSPITALS

Yu. V. Sidash, O. M. Boichenko, I. Yu. Popovich

The article presents the importance of continuous professional development for the research and teaching staff of the dental profile. This training in clinical internship, graduate school, graduate school, doctoral studies. The development of dentists requires continuous training, improvement of medical and dental activities through self-education and gaining international experience. And also, courses on thematic improvement and pre-certification cycles. In order to gain world-wide experience, it is necessary to study internship in the leading medical institutions Ukraine and abroad.

Thanks to the close multi-year cooperation between the Ukrainian Medical Dental Academy and the Danube Private University (Krems, Austria), the faculty members of the Therapeutic Dentistry Department of the delegation had the opportunity to practice at the clinical bases of the Austrian University and to improve the professional skills of the "CEREC Phantom Course". The internship was conducted on the basis of the Center for Therapeutic Dentistry and Periodontology. Also, the teachers of the Department of Therapeutic Dentistry, as part of the delegation of the Academy, received medical internships at the clinics of Rzeszow, Poland. The internship program included an introduction to the organization of training at the Faculty of Medicine of the University of Rzeszow, a visit to the Regional Educational Center for Rehabilitation for Children and Youth, and the Regional Clinical Hospital No. 2 named after them. St. Jadwiga, Asklepios Medical Center, Medical Center and Hospital of the Holy Family in Lanzuzi, visiting a dental clinic.

Keywords: medical internship, postgraduate education, continuous professional development.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ХМАПО ПЛАТНИХ ЦИКЛІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ НА 2019 РІК

КАФЕДРА РЕФЛЕКСОТЕРАПІЇ

Зав. кафедри проф. Морозова О. Г. _____ тел. 725-06-21

Рефлексотерапія (для лікарів, які підтверджують звання
лікар-спеціаліст) 01.10-31.10 СТАЖ

Рефлексотерапія (для лікарів, які атестуються на II, I,
вищу категорії) 07.11-06.12 ПАЦ

КАФЕДРА СЕКСОЛОГІЇ, МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, МЕДИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Зав. кафедри проф. Кришталь Є. В. _____ тел. 725-06-76

Сексопатологія (для лікарів, які атестуються на II, I, вищу категорії) 22.05-21.06 ПАЦ

Сексопатологія (для лікарів, які підтверджують звання
лікар-спеціаліст) 22.05-21.06 СТАЖ

Медична психологія (для лікарів, які атестуються на II, I,
вищу категорії) 22.05-21.06 ПАЦ

Медична психологія (для лікарів, які підтверджують звання
лікар-спеціаліст) 22.05-21.06 СТАЖ

Медична психологія (для лікарів лікувального профілю) 27.08-27.12 СПЕЦ

Сексопатологія (для психіатрів, акушерів-гінекологів,
дерматовенерологів, урологів) 27.08-27.12 СПЕЦ

Сексопатологія (для лікарів, які підтверджують звання
лікар-спеціаліст) 27.08-25.09 СТАЖ

КАФЕДРА СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ, НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА САНОЛОГІЇ

Зав. кафедри проф. Шкляр С. П. _____ тел. 725-26-99, 093-553-26-72

Санологія (для лікарів лікувального, педіатричного,
медико-профілактичного профілю) 27.08-26.11 СПЕЦ

Народна та нетрадиційна медицина (для лікарів, які підтверджують
звання лікар-спеціаліст) 27.11-27.12 СТАЖ